

Câteva observații critice cu privire la atitudinea managerului general al Muzeului Național de Istorie a României față de arheologi, patrimoniu și politică

Radu-Alexandru Dragoman

(Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan” al Academiei Române, București)

Rândurile de față sunt un scurt comentariu la adresa declarațiilor făcute în spațiul public de către domnul Ernest Oberländer-Târnoveanu¹, managerul general al Muzeului Național de Istorie a României (București), cu privire la reacția critică a unor specialiști din instituția pe care o conduce față de politica domniei sale de achiziționare a obiectelor de patrimoniu descoperite de către non-specialiști cu ajutorul detectoarelor de metale, precum și față de încurajarea acestei din urmă practici prin acordarea de recompense financiare deloc modeste².

Deși cronologia evenimentelor, argumentele de ordin legislativ și perspectivele diferite asupra temei ale părților implicate sunt importante și merită a fi minuțios analizate, mai gravă sescă a fi o serie de prezențe, dar și de absențe, din discursul domnului E. Oberländer-Târnoveanu. De aceea, propun o extindere a câmpului de reflecție dincolo de specificul temei în cauză sau de cadrul instituțional în care a luat naștere și o îndreptare a atenției asupra următoarelor observații critice:

- Atitudinea domnului E. Oberländer-Târnoveanu față de angajații care critică politicile sale de îmbogățire a patrimoniului MNIR este una arogantă, disprețuitoare și jignitoare – trăsături incompatibile cu funcția pe care o deține. Mai mult decât atât, în locul dezbaterii și a dialogului cu toate părțile implicate, domnul E. Oberländer-Târnoveanu ignoră suveran orice argument critic, promovând instituțional doar propria politică. Cu alte cuvinte, în locul unui comportament democratic, managerul MNIR adoptă o atitudine autoritară. În micro, maniera domnului E. Oberländer-Târnoveanu de a conduce corespunde îngrijorător de fidel cu deficitul tot mai accentuat de democrație din societatea românească (și nu numai), precum și cu dezintegrarea treptată a contractului social în țara noastră.
-
- Politica de achiziții promovată de domnul E. Oberländer-Târnoveanu nu este una reflexivă și critică, specifică unui om de știință, ci una impregnată de ideologia neoliberală a zilelor noastre: trecutul este convertit într-o simplă resursă de obiecte de patrimoniu. Altfel spus, suspendând orice reflecție asupra contextului și spiritului în

---

¹ <https://www.agerpres.ro/cultura/2017/11/10/romascanu-despre-cautatorii-de-comori-cu-detectorul-de-metale-permisiunea-controlata-este-preferabila-interdicției-17-16-24>

² https://www.dcnews.ro/mnir-scrisoare-pentru-roma-canu-ernest-oberlander-declara-ii-care-au-dus-la-dezastru_565411.html

care au loc achizițiile de obiecte, îmbogățirea instituției pe care o conduce devine corespondentul în plan cultural al îmbogățirii personale, indiferent cum, din societatea neoliberală. Astfel, expresia „banii nu au miros” își găsește o expresie în câmpul arheologic și numismatic.

-
- Manager al unui muzeu național de istorie, domnul E. Oberländer-Târnoveanu nu spune niciun cuvânt despre ideologia capitalistă, care ridică îmbogățirea și profitul la rang de principiu existențial, nici despre condițiile socioeconomice precare ale multora dintre cetățenii României de astăzi, deși ambele reprezintă cauze generale ale dorinței oamenilor de a găsi surse de venit prin varii mijloace. În schimb, domnul E. Oberländer-Târnoveanu își învârtă pe oameni, transformându-i pe arheologi în dușmanii celor care au (legal) detectoare de metale și caută piese pe care ar putea lua bani. Nu! Nu arheologii poartă vreun vin, ci managerii politici și culturali ai acestei țări care predică neîncetat închinarea la vițelul de aur și care transformă tot ceea ce ating în resurse și profit.
-
- Solidaritatea dintre ministrul culturii și domnul E. Oberländer-Târnoveanu, ambii tratând cu maximă superficialitate argumentele critice, indică, încă o dată, gradul de politizare al instituțiilor statului (în cazul de față al MNIR) și obediența managerilor față de forurile tutelare.

Lista observațiilor rămâne deschisă.